# Ge?nformeerde beslissing voor deelname of niet-deelname aan borstkankerscreening bij vrouwen van 50 tot en met 69 jaar

**Haio:** TOPAL Feyza Belgin , U.A.
**Promotor:** VAN HAL Guido , U.A.
**Praktijkopleider:** COLIN Jean

**Context:** In Vlaanderen is er een bevolkingsonderzoek naar borstkankerscreening sinds 2001. In eerste instantie werden vrouwen alsmaar gestimuleerd om deel te nemen en werd er veel aandacht gegeven aan een hoge participatie, aangezien enkel bij een hoge deelname mortaliteitsreductie ten gevolge van borstkanker gezien kan worden. Vrouwen hebben echter het recht om te weten dat borstkankerscreening ook heel wat nadelen heeft, onder andere: bestralingsrisico , kans op overdiagnose, overbehandeling en vals positieven. De laatste tijd wil men vrouwen voldoende uitleg geven, zowel over de voor- als de nadelen, zodat zij zelf kunnen beslissen of ze willen deelnemen of niet, de zogenaamde ge?nformeerde beslissing voor borstkankersreening. In Vlaanderen is er hierover zeer weinig gekend.

**Onderzoeksvraag:** Met dit onderzoek trachten we vooral te achterhalen wat de kennis is van vrouwen rond borstkankerscreening en wat het aandeel is van vrouwen die een ge?nformeerde beslissing kunnen maken.

**Methode:** Vrouwen van 50 tot en met 69 jaar uit het Medisch Huis Colin werden geselecteerd. Ze kregen een enqu?te thuis opgestuurd samen met een envelop voorzien van postzegel en adres van de praktijk. Na het dalen van de respons werden niet-reagerende vrouwen opgebeld of indien ze op consultatie kwamen, werden ze gevraagd om deel te nemen, door de onthaalmedewerker. Ge?nformeerde beslissing werd berekend op basis van drie parameters, nl. kennis over borstkankerscreening, attitude ten opzichte van screeningsmammografie en de intentie om deel te nemen of niet. Een vrouw kan enkel en alleen een ge?nformeerde beslissing maken indien ze voldoende kennis heeft en er een consistentie bestaat tussen attitude en deelnamegedrag. Bij alle andere combinaties kan er geen ge?nformeerde beslissing gemaakt worden.

**Resultaten:** De vragenlijst werd opgestuurd naar 268 vrouwen, waarvan 141 (52,6%) hebben geantwoord. 122 (86,5%) vrouwen hadden voldoende kennis. De kennis is in stijgende lijn met de opleiding. 126 (89,4%) vrouwen hebben een positieve attitude en 103 (73,1%) vrouwen hebben de intentie om deel te nemen aan screeningsmammografie. In het totaal konden 99 (70,2%) vrouwen een ge?nformeerde beslissing maken, waarvan 89 (63,1%) voldoende kennis, positieve attitude en intentie heeft om deel te nemen en 10 (7,1%) voldoende kennis met negatieve attitude en intentie om niet deel te nemen. Het maken van een ge?nformeerde beslissing werd niet bepaald door de leeftijd, wel door de opleiding. Hoe hoger de opleiding, hoe hoger de graad van ge?nformeerde beslissing, behalve voor hoger geschoolden. Deze groep heeft eerder voldoende kennis, positieve attitude, maar niet de intentie om deel te nemen.

**Conclusie:** In Vlaanderen levert borstkankerscreening een belangrijke gezondheidswinst en blijkt kosteneffectief te zijn. De vrouwen in dit onderzoek hebben voldoende kennis en kunnen aan de hand van deze kennis een ge?nformeerde beslissing maken om wel of niet deel te nemen aan borstkankersreening. De overgrote meerderheid van deze vrouwen heeft een positieve attitude ten opzichte van screening en maakt een ge?nformeerde beslissing om wel deel te nemen. Niettemin moeten vrouwen verder blijven ge?nformeerd worden zowel over de voor- als de nadelen, zodat zij zelf een ge?nformeerde beslissing kunnen maken om wel of niet deel te nemen. De taak van de

huisarts, die het elektronisch medisch dossier van de vrouwen bijhoudt, een vertrouwensband met de patiënt heeft, en ook mede verantwoordelijk is voor de preventieve geneeskunde, is hier onmisbaar.